

בבא בתרא קיב

המקור להלכה במשנה: **והאיש את אשתו נוחלין ולא מנחילים**

מקור 1	סארו - זו אשתו, מלמד שהבעל יורש את אשתו. יכול אף היא תירשנו? תלמוד לומר: וירש אותה, הוא יורש אותה, ואין היא יורשת אותו
מקור 2	וירש אותה - מלמד שהבעל יורש את אשתו, דברי ר"ע; רבי ישמעאל אומר: אינו צריך, הרי הוא אומר: 1. (במדבר לו*) וכל כת יורשת נחלה מטות בני ישראל דאחא ממפחת ואו', בהסבת הבעל הכתוב מדבר; 2. ואומר: (במדבר לו) ורא תסוכ נחלה דבני ישראל ממטה אל מטה; 3. ואומר: (במדבר לו) ורא תסוכ נחלה ממטה דמטה אחר; 4. ואומר: (יהושע כ"ד) וארעזו כן אהרן מת ויקברו אותו כפעת פחוס כט, וכי מנין לפנחס שלא היה לו לאלעזר? אלא, מלמד שנשא פנחס אשה ומתה וירשה; 5. ואומר: (דברי הימים א' ב') ושזכ הוירש את יאיר ויהי לו עשרים ואלש ערים כארץ הארעה, וכי מנין ליאיר שלא היה לו לשגוב? מלמד שנשא יאיר אשה ומתה וירשה

במדבר פרק לו

(ה) ויצו משה את בני ישראל על פי ה' לאמר כן מטה בני יוסף דברים :
 (ו) זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד לאמר לטוב בעיניכם תהיינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים :
 (ז) ולא תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל מטה כי איש בנחלת מטה אבתיו ידבקו בני ישראל :
 (ח) וכל בת ירשת נחלה ממטות בני ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבתיו :
 (ט) ולא תסב נחלה ממטה למטה אחר כי איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל :

שאלה על הברייתא השנייה : מאי **ואומר?**

תשובה :

וכי תימא : בסבת הבן קא קפיד קרא, אבל בעל לא ירית	וכל כת יורשת נחלה מטות בני ישראל דאחא ממפחת ואו'
וכי תימא : לעבור עליו בלאו ועשה	ורא תסוכ נחלה דבני ישראל ממטה אל מטה
וכי תימא : לעבור עליו בשני לאוין ועשה	ורא תסוכ נחלה ממטה דמטה אחר
וכי תימא : אלעזר הוא דנסיב איתתא, ומתה וירתה פנחס	וארעזו כן אהרן מת ויקברו אותו כפעת פחוס כט
וכי תימא : התם נמי הכי הוא, אם כן, תרי קראי למה לי?	ושזכ הוירש את יאיר ויהי לו עשרים ואלש ערים כארץ הארעה

קושי על התשובה : אמר ליה רב פפא לאביי : ממאי? דלמא לעולם אימא לך : בעל לא ירית,

וקראי בסבת הבן כדשנין, ויאיר דזבין מיזבן, ופנחס נמי דזבין מיזבן!

תירוץ : א"ל : פנחס דזבין מיזבן לא מצית אמרת, דאם כן, נמצאת שדה חוזרת ביובל, ונמצא צדיק קבור בקבר שאינו שלו.

דחיית התירוץ : אלא אימא : דנפלה ליה משדה חרמים!

קושי על הפסוק **וכל כת יורשת נחלה מטות בני ישראל דאחא ממפחת ואו'** : אמר אביי : סוף סוף

הא קא מתעקרא נחלה משבטא דאימא לשבטא דאבא.

תירוץ : וממאי? ודלמא שאני התם, שכבר הוסבה! (אפילו בלי נישואי הבת)

דחיית התירוץ : א"ל : שכבר הוסבה לא אמרינן.

קושי על התירוץ/דעה נגדית : א"ל רב יימר לרב אשי : אי אמרת בשלמא שכבר הוסבה, שפיר

אלא אי אמרת לא אמרינן שכבר הוסבה, כי מינסבא לאחד ממשפחת מטה אביה מאי

הוה? הא מתעקרא נחלה משבטא דאימא לשבטא דאבא!

תירוץ : דמנסבינן לה לגברא, דאבוהי משבטא דאבוה ואימיה משבטא דאימה.

קושי : אי הכי, האי **דאחא ממפחת מטה אכיה** ואמה מיבעי ליה!

תירוץ : אי כתיב הכי, הוה אמינא אפילו איפכא, קא משמע לן.

תניא : בסבת הבן, ותניא : בסבת הבעל.

תניא בסבת הבן : **ולא תסופ נחצה לפני ישראל מטא אף מטא** - בסבת הבן הכתוב מדבר ; אתה אומר :
בסבת הבן, או אינו אלא בסבת הבעל ? כשהוא אומר : **ולא תסופ נחצה מטא אף מטא אחר** - הרי בסבת
הבעל אמור, הא מה אני מקיים **ולא תסופ נחצה לפני ישראל מטא אף מטא** ? בסבת הבן הכתוב מדבר.

תניא אידך : **ולא תסופ נחצה מטא אף מטא אחר** - בסיבת הבעל הכתוב מדבר ; אתה אומר : בסיבת הבעל,
או אינו אלא בסיבת הבן ? כשהוא אומר : **ולא תסופ נחצה לפני ישראל מטא אף מטא** - הרי בסיבת הבן
אמור, הא מה אני מקיים **ולא תסופ נחצה מטא אף מטא אחר** ? בסיבת הבעל הכתוב מדבר.

שאלה על הברייתות : דכולי עלמא מיהת : **מטא אף מטא אחר** - בסיבת הבעל הכתוב מדבר, מאי
משמע?

תשובה 1 : אמר רבה בר רב שילא, אמר קרא : **א"ש**.

דחייה : תרוייהו **א"ש** כתיב בהו !

תשובה 2 : אלא אמר רב נחמן בר יצחק, אמר קרא : **יפקו**.

דחייה : תרוייהו **יפקו** כתיב בהו !

תשובה 3 : אלא אמר רבא, אמר קרא : **יפקו מטות**.

תשובה 4 : רב אשי אמר, אמר קרא : **מטא אף מטא אחר**, ובן לאו אחר הוא.